

BOURDIEU PO • POLSKU

RECEPCJE, UŻYCIA, DIAGNOZY

Międzynarodowa konferencja naukowa

24–25 maja 2013

Uniwersytet Warszawski

Krakowskie Przedmieście 26/28,

Stary BUW, sala 205

Pierre Bourdieu należy bez wątpienia do najważniejszych socjologów XX wieku. Jego prace nie tylko naznały rozwój socjologii i antropologii, lecz wpłynęły istotnie na wszystkie dyscypliny nauk społecznych znajdująca silny rezonans także wśród filozofek i filozofów. Jednak recepcja Bourdieu w Polsce przyszła dość późno, szczególnie jeśli chodzi o stosowanie wypracowanych przez niego narzędzi do badań społecznych. Powodem mogło być relatywne osłabienie interakcji naukowej między Polską a Francją po 1989 r., jak i fakt kojarzenia Pierre'a Bourdieu z zaangażowaniem politycznym o lewicowym charakterze. Ostatnia dekada jednak radykalnie zmieniła sytuację.

Celem konferencji jest sporządzenie wstępnego bilansu recepcji i aplikacji różnych aspektów teorii Bourdieu w Polsce. Zaprośliśmy do udziału polskich i francuskich badaczy i badaczki, nie po to, by skonfrontować Bourdieu "oryginalnego" z "wtórnym", lecz po to, by wspólnie zastanowić się nad stawkami i znaczeniami współczesnych użyc teorii Bourdieu. Wierzymy, że takie komparatystyczne przedsięwzięcie będzie pożyteczne dla obu stron.

PROGRAM KONFERENCJI: (tłumaczenie symultaniczne)

PIĄTEK, 24 MAJA

17:30 Otwarcie konferencji

Inauguracja: **Paul Gradwohl** (Ośrodek Kultury Francuskiej i Studiów Frankońskich UW), **Michał Kozłowski** (Uniwersytet Warszawski), **Anna Zawadzka** (Polska Akademia Nauk)

Powitanie: **Anna Giza-Poleszczuk**, prorektor UW ds. rozwoju i polityki finansowej

Wykłady inauguracyjne:

Frédéric Lebaron (Université d'Amiens), *Perspektywy teoretyczne i metodologiczne pojęcia pola w naukach społecznych.*

Małgorzata Jacyno (Uniwersytet Warszawski), *Fantazmat klasistowski.*

20:00 Kolacja

SOBOTA, 25 MAJA

10:00–11:15 I. Zmiana społeczna

Borys Cymbrowski (Uniwersytet Opolski), *Kapitalizm bez kapitalistów, czyli o formach kapitału w Europie Środkowej i Wschodniej.*

Jérôme Hertaux (Université Paris-IX Dauphine), *Bourdieu zdominowany? Polityka w ujęciu Bourdieu a demokratyczne zmiany w Europie poskomunistycznej.*

Moderacja: **Tomasz Rakowski** (Uniwersytet Warszawski)

11:15–13:00 II. Tożsamość, polityka, granica

Kamil Kijek (Polska Akademia Nauk), *Przemoc symboliczna, habitus a świadomość polityczna młodzieży żydowskiej w Polsce okresu międzywojennego.*

Sylvain Laurens (EHESS), **Amin Perez** (EHESS), *Bourdieu i Sayad w czasie wojny algierskiej: socjologia jako kontynuacja polityki innymi środkami.*

Izabela Wagner (Uniwersytet Warszawski), *Sayad-Bourdieu, „podwójna nieobecność”?*

Moderacja: **Michał Kozłowski** (Uniwersytet Warszawski)

13:00–14:00 Lunch

14:00–15:15 III. Reguły sztuki

Grzegorz Jankowicz (Wydawnictwo Haart), **Jan Sowa** (Uniwersytet Jagielloński), *Literatura polska po 1989 roku w świetle teorii Pierre'a Bourdieu. Zarys badania.*

Elżbieta Nieroba (Uniwersytet Opolski), *Ukryte struktury wiedzy eksperckiej i habitusu w środowisku muzealników.*

Moderacja: **Agnieszka Mrozik** (Polska Akademia Nauk)

15:15–16:30 IV. Aktualność klasy

Anna Czerner (Uniwersytet Opolski), *Cała Polska biega? Próba weryfikacji dystynktywnej mocy współczesnych praktyk sportowych.*

Maciej Gdula (Uniwersytet Warszawski), *Rywaliżujące uniwersalności jako rewizja klas społecznych Pierre'a Bourdieu.*

Moderacja: **Marcin Darmas** (Ośrodek Kultury Francuskiej i Studiów Frankońskich UW)

16:30–17:00 Przerwa na kawę/herbatę

17:00–19:15 V. Socjologia refleksyjna

Lucyna Kopciewicz (Uniwersytet Gdańskiego), *Performatywna magia - Pierre Bourdieu w (moich) badaniach edukacyjnych.*

Łukasz Błaszczykiewicz (Uniwersytet Wrocławski), *Recepcja teorii społecznej Bourdieu w polu polskich nauk politycznych.*

Peter Csigo (Węgierska Akademia Nauk), *Reflexive sociology in the age of reflexive capitalism (eng.)*

Moderacja: **Teresa Święćkowska** (Uniwersytet Warszawski)

Organizatorzy:

Ośrodek Kultury Francuskiej i Studiów Frankońskich UW
Wydział Filozofii i Socjologii, Uniwersytet Warszawski

Instytut Slawistyki, Polska Akademia Nauk

Współpraca: Interdyscyplinarny Zespół Współpracy UW – EHESS

Patronat: Studia Litteraria et Historica

Współpraca:

Partronat:

BOURDIEU EN POLONAIS

RÉCEPTIONS, PRATIQUES, DIAGNOSTICS

Colloque international

les 24 et 25 mai 2013

Ancienne Bibliothèque
de l'Université de Varsovie
Campus principal, s. 205

Pierre Bourdieu est une des figures les plus importantes de la sociologie du XXe siècle. Ses travaux ont marqué les sciences sociales et humaines, y compris la philosophie, bien au-delà du champ propre à la sociologie et à l'anthropologie, les disciplines auxquelles son nom renvoie directement. En Pologne, son œuvre pénètre assez tardivement, sa théorie et ses outils scientifiques trouvant les applications avec un décalage par rapport aux débats et pratiques suscités en France. Les raisons de ce retard sont multiples. D'un côté, dans les années 1990, les échanges intellectuels entre la France et la Pologne ont connu un certain ralenti. De l'autre côté, en Pologne, on a vite associé le nom de Bourdieu à l'engagement politique définitivement « à gauche » et comme « anticapitaliste », étiquette aussi simpliste que réductrice. Cependant, la dernière décennie a vu le paysage intellectuel polonais bien évoluer, aussi de ce point de vue.

Notre colloque propose de faire un bilan de l'usage polonais de la pensée de Bourdieu. Pour y parvenir et installer un cadre de réflexion et d'échange efficace, nous avons invité les sociologues français proches de la tradition bourdieusienne. Notre propos n'étant pas de comparer le Bourdieu polonais à celui « original et authentique », nous chercherons, dans l'esprit de la sociologie réflexive, à rendre compte de la multiplicité d'usages, perspectives et questionnements, en bref, de tous les effets produits par le transfert théorique. Nous espérons qu'une telle approche comparatiste se révélera fructueuse et féconde aussi bien pour la pensée française que polonaise.

PROGRAMME :
(traduction simultanée)

VENDREDI, 24 MAI

17h30 Inauguration

Mots d'introduction : Michał Kozłowski, (Institut de philosophie de l'Université de Varsovie), Anna Zawadzka, (Institut de slavistique de l'Académie polonaise des sciences), Paul Gradwohl, (Centre de civilisation française et d'études francophones de l'Université de Varsovie)

Ouverture du colloque : Anna Giza-Poleszczuk, vice-présidente de l'Université de Varsovie

Allocutions inaugurales :

Frédéric Lebaron (Université de Picardie-Jules Verne), *Perspectives théoriques et méthodologiques du concept du champ en sciences sociales*.

Małgorzata Jacyno (Université de Varsovie), *Le fantasme des classes*

20h00 Dîner

SAMEDI, 25 MAI

10h00–11h15 I. Le changement social

Borys Cymbrowski (Université d'Opole), *Le capital sans capitalistes. Les formes de capital en Europe centrale et orientale*.

Jérôme Hertaux (Université Paris-Dauphine), *Bourdieu dominé ? L'approche bourdieusienne de la politique à l'épreuve de la transition démocratique en Europe postcommuniste*.

Modération : Tomasz Rakowski (Université de Varsovie)

11h15–13h00 II. Identité – politique – frontière

Kamil Kijek (Académie polonaise des sciences), *La violence symbolique et la conscience politique de la jeunesse juive dans la Pologne de l'entre-deux-guerres*.

Sylvain Laurens (EHESS), Amin Perez (EHESS), *Bourdieu et Sayad durant la guerre d'Algérie : la sociologie comme continuation de la politique par d'autres moyens*.

Izabela Wagner (Université de Varsovie), *Sayad – Bourdieu, une « double absence » ?*

Modération : Michał Kozłowski (Université de Varsovie)

13h00–14h00 Déjeuner

14h00–15h15 III. Les règles de l'art

Grzegorz Jankowicz (les éditions Halart), Jan Sowa (Université Jagellonne), *La littérature polonaise après 1989 dans une perspective bourdieusienne. Ebauches de recherches*.

Elżbieta Nieroba (Université d'Opole), *Les structures cachées de la connaissance d'expert et l'habitus chez les muséologues*.

Modération : Agnieszka Mrozik (Académie polonaise des sciences)

15h15–16h30 IV. Le nouveau concept de classe sociale

Anna Czerner (Université d'Opole), *Est-ce que toute la Pologne pratique le jogging ? Vérification de la force de distinction des pratiques sportives*.

Maciej Gdula (Université de Varsovie), *Les universalités en rivalité : les théories des classes sociales de Bourdieu revisitées*.

Modération : Marcin Darmas (Centre de civilisation française et d'études francophones de l'Université de Varsovie)

16h30–17h00 Pause café

17h00–19h15 V. Réflexions sociologiques

Lucyna Kopciewicz (Université de Gdańsk), *La magie performative – Pierre Bourdieu dans mes recherches éducatives*.

Łukasz Błaszczykiewicz (Université de Wrocław), *La réception des théories sociales de Pierre Bourdieu dans le champ des sciences politiques en Pologne*.

Peter Csigo (Académie hongroise des sciences), *Reflexive sociology in the age of reflexive capitalism (eng.)*

Modération : Teresa Święckowska (Université de Varsovie)

Organisateurs :

Centre de civilisation française et d'études francophones de l'Université de Varsovie

Institut de philosophie de l'Université de Varsovie

Institut de slavistique de l'Académie polonaise des sciences

Coopération : Groupe interdisciplinaire de la coopération UW-EHESS

Patronage : Studia Litteraria et Historica

Coopération:

Partronage:

